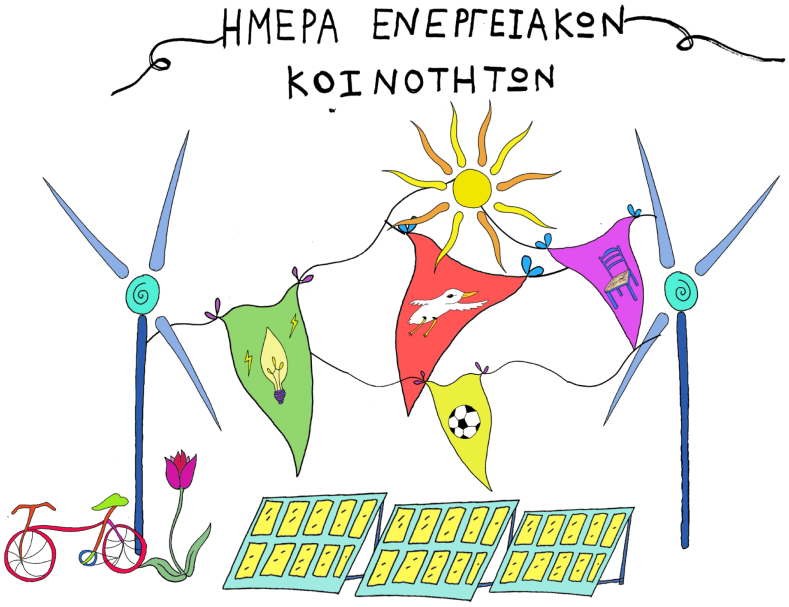
22 Μαΐου 2026: Ημέρα Ενεργειακών Κοινοτήτων

μια Γιορτή για την Ενεργειακή Δημοκρατία

Οι ενεργειακές κοινότητες είναι συνεταιρισμοί μέσω των οποίων πολίτες, Δήμοι και τοπικές επιχειρήσεις μπορούν να παράγουν και να διαχειρίζονται τη δική τους ενέργεια.

Αναπτύσσονται ταχύτατα σε ολόκληρη την Ευρώπη, με περισσότερες από 8.000 ενεργειακές κοινότητες να δραστηριοποιούνται ήδη. Εν μέσω διαδοχικών ενεργειακών κρίσεων, νοικοκυριά, επιχειρήσεις και Δήμοι διασφαλίζουν πρόσβαση σε πιο καθαρή και φθηνή ενέργεια και οι τοπικές κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιούνται γίνονται πιο ανθεκτικές.

Δεν είναι τυχαίο ότι στις 30 Απριλίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε ένα σχέδιο πενήντα σημείων[1] για την περαιτέρω ενίσχυση του θεσμού, καλώντας τα κράτη-μέλη να κινηθούν άμεσα. Λίγο νωρίτερα, τον Μάρτιο, μέσω της νέας δέσμης μέτρων Citizens Energy Package[2], έθεσε έναν ιδιαίτερα φιλόδοξο στόχο: την ανάπτυξη έργων ενεργειακών κοινοτήτων συνολικής ισχύος 90 GW έως το 2030 — δηλαδή δεκαπλάσιας από τη σημερινή.

---

[1] https://energy.ec.europa.eu/publications/recommendation-empowering-energy-communities-and-self-consumption_en

[2] https://energy.ec.europa.eu/publications/communication-citizens-energy-package_en

Στην Ελλάδα, ο θεσμός υπάρχει από το 2018. Σε οκτώ χρόνια, και παρά τις δύσκολες συνθήκες, υπάρχουν ήδη πολλά επιτυχημένα παραδείγματα — από την Κρήτη μέχρι την Ήπειρο, από τη Χίο μέχρι την Αττική και από τη Λέσβο μέχρι τη Θεσσαλία και την Πελοπόννησο. Περισσότεροι από 4.500 πολίτες, Δήμοι και τοπικές επιχειρήσεις ωφελούνται σήμερα από ευρείας βάσης ενεργειακές κοινότητες. Επιπλέον, έχει αναπτυχθεί σημαντική τεχνογνωσία σε τεχνολογικά, διοικητικά και οικονομικά ζητήματα, ενώ η Δέσμη Ενεργειακών Κοινοτήτων — που ιδρύθηκε το 2024 — έχει δημιουργήσει ένα αποτελεσματικό δίκτυο ανταλλαγής των εμπειριών αυτών.

*Φέτος καθιερώνεται επίσημα η **Ημέρα Ενεργειακών Κοινοτήτων** (22 Μαΐου κάθε χρόνο) — μια αναγνώριση της πορείας που έχει διανυθεί και μια δέσμευση για αυτή που ακόμη μένει. Σκοπός του νέου αυτού θεσμού είναι να αναδείξει την έννοια της ενεργειακής δημοκρατίας μέσω πανελλαδικών δράσεων.*

***Γιατι στις 22 Μαΐου;** Ειναι η ημερομηνία όπου το 2019 μέσω του Πακετου "Καθαρή Ενέργεια για Όλους τους Ευρωπαίους" [3] εισήχθη για πρώτη φορά ο θεσμός των ενεργειακών κοινοτήτων*

Κύριες δραστηριότητες των ενεργειακών κοινοτήτων

- Έργα αυτο-παραγωγής ενέργειας κυρίως μέσω συλλογικών φωτοβολταϊκών. Εν μέσω της νέας κρίσης κόστους ζωής, ένα μέσο νοικοκυριό μπορεί να εξοικονομήσει εως και 1100 ευρώ/έτος μέσω συμμετοχής σε έργα συλλογικής αυτο-παραγωγής και άλλων σχετικών υπηρεσιών.
- Υπηρεσίες συμμετοχικής και συλλογικής ανακαίνισης κατοικιών. Οι ενεργειακές κοινότητες βοηθούν τα μέλη τους να ανακοινώσουν και να αναβαθμίσουν ενεργειακά τα σπίτια τους βοηθώντας τα με κατάλληλη καθοδήγηση και εκπαιδευση για τη βέλτιστη αξιοποίηση εργαλείων τύπου "Εξοικονομώ" και επιτυγχάνοντας οικονομίες κλίμακας για απόκτηση συσκευών και υπηρεσιών.
- Συντονίζουν ενημερωτικές και εκπαιδευτικές δράσεις και παρέχουν συμβουλευτική σε θέματα όπως η κατάλληλη επιλογή τιμολογίων ενέργειας κλπ.
- Συμμετέχουν σε υπηρεσίες και δράσεις ενεργειακής ευελιξίας ώστε να καταναλώνουν ενέργεια οταν αυτη ειναι πιο πράσινη και φθηνη (πχ το μεσημέρι που η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκά είναι μεγάλη)

Στην Ελλάδα, περισσότεροι από 4.500 πολίτες, Δήμοι και τοπικές επιχειρήσεις επωφελούνται ήδη από τις υπηρεσίες και τα έργα ανοικτού τύπου και ευρείας βάσης ενεργειακών κοινοτήτων.

[3] https://commission.europa.eu/news-and-media/news/clean-energy-all-europeans-package-completed-good-consumers-good-growth-and-jobs-and-good-planet-2019-05-22_en

Κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη των ενεργειακών κοινοτήτων:

- Καταπολεμούν την ενεργειακή φτώχεια.
- Συμβάλλουν στην ομαλή διείσδυση των ΑΠΕ στο δίκτυο, μέσω ταυτοχρονισμού της παραγωγής-κατανάλωσης και υπηρεσιών ευελιξίας.
- Αυξάνουν την κοινωνική αποδοχή για έργα ΑΠΕ.
- Συντελούν στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο καθώς αναδεικνύεται η αίσθηση της ουσιαστικής συνεργασίας, συν-δημιουργίας και αλληλεγγύης.
- Συμβάλλουν στην περιφερειακή και αγροτική ανάπτυξη, διατηρώντας και επανεπενδύοντας τα έσοδα των έργων στις τοπικές οικονομίες.

Αναλυτικότερα δεδομένα και στοιχεία σχετικά με τα οφέλη των ενεργειακών κοινοτήτων στον οδηγό "*Ενεργειακή δημοκρατία στην Ελλάδα: Μετρώντας τον κοινωνικό αντίκτυπο των ενεργειακών κοινοτήτων*":
https://gr.boell.org/el/2025/07/24/energeiaki-dimokratia-stin-ellada-metrontas-ton-koinoniko-antiktypo-ton-energeiakon

Κύριες προκλήσεις

Με σύνολο **1.747 κοινότητες και 1,5 GW έργων**, οι ενεργειακές κοινότητες δείχνουν μεγάλη δυναμική ανάπτυξης στην Ελλάδα. Παρ'όλα αυτά τα θεσμικά εμπόδια είναι σημαντικά:

- 1 στα 2 έργα ενεργειακών κοινοτήτων ακυρώνονται λόγω αδυναμίας σύνδεσης στο δίκτυο,
- Έλλειψη χρηματοδοτικών εργαλείων,
- Ασταθές και μη υποστηρικτικό θεσμικό πλαίσιο.